

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA” IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe un an 12 flor., pe șase luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe un an 40 fr., pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. s. pentru fiecare publicare

Sorteeri nefranțose nu au primență. — Anunțurile nu se retrimit.

N° 254.

Mercuri, 18 (30) Noemvre.

1887.

Brașov, 17 Noemvre 1887.

Corespondența dela 10 (22) Noemvre a. c. ce ni s'a trimisă din Viena la încheierea delegațiilor și pe care am publicat-o în numărul dela 13 (25) Noemvre alu „Gazetei”, n'a plăcută fôiei guvernamentale din Clușiu.

Și nici nu se putea să i placă, ci din contră vrându nevrându trebuia să i facă puțintelu sânge rău, pentru că în corespondență se spuneau nisce adevăruri fôrte (supărătoare pentru Ungurii dela putere, cari nu usază decât de minciună și de mistificări spre a și ascunde dinaintea lumii faptele lor anticonstituționale și ilegale ce le sêvêșesc față cu naționalitățile nemaghiare.

Se dicea adecă în corespondența amintită, că delegații unguri prin purtarea lor demonstrativă și estravagantă, provocătoare chiar, în favoarea „ideilor maghiare” și prin tăcerea lor asupra naționalităților nemaghiare au dovedit că politica ungară e în contra chemării monarchiei austro-ungare, care e d'a îndreptăți deopotrivă toate poporele ei, atât în privința culturală-națională, cât și în cea politică, că basată e nemulțămirea poporelor nemaghiare și că Ungurii dela putere se voru treși în curându în adevărata realitate din visul lor d'a alcătu unu „mare stat maghiar”, anihilându vieța culturală-națională și politică a poporelor nemaghiare; se mai dicea în fine, că delegațiunei pretinse ungare, d'ér în realitate exclusiv maghiare, trebuie să i se denegă ori-ce legalitate din punctu de vedere alu dreptului publicu, deoarece prin ea a vorbitu numai națiunea maghiară, ér nu și națiunea română și cea slavă, care compun majoritatea populațiunei din jumătatea ostică a monarchiei, d'ér care cu toate astea n'au fostu reprezentate în delegațiune.

Fôia guvernamentală, în neputința fiindu d'a apêra pe Ungurii dela putere contra acușățiilor ce li se aducă în amintita corespondență, se vede nevoită a răspunde în cunoscutul modu iesuitic și fariseic, propriu foilor unguresci, că adecă Dômnă feresce! nu ei sunt vinovați de cele ce ni se întâmplă, ci noi însine, noi hoții de păgubași, cari nu vrem să ne folosim de drepturile ce cu furca de fênă ni le aruncă „darnica” și „liberala” stăpânire ungară. Ea dice:

Dacă am pute presupune, că făuritorii „Gazetei” nu cunosc organizarea delegațiunei; dacă am pute presupune, că nu știu că în delegațiune n'a putut pătrunde

nici unu Român, de vreme ce chiar unicul deputat român, d nulu generalu Traianu Doda, a abșit de bună voia de mandatul său: nu ne-am mira de acea naivă plângere. D'ér după ce se scie, că pe Români nimic nu-i împedea de a avé majoritate în dietă și prin urmare și în delegațiun; după ce se scie, că Românii pe lângă legile existente și în contra obligămintelor morale cetățenesti nu vrêu să trăiască cu drepturile lor, și după toate acestea mai cutéza a vorbi despre nelegalitatea unei ins ituiți de stat, sancționate de Maiestatea Sa: acesta e o ușurătate care rêtornă logica, normele morale de toate zilele, procedura omului cu minte: rêtornă totul.

Ei bine, delegațiunea a fostu organizată nu pentru națiunea maghiară exclusiv, ci deopotrivă pentru națiunea română, slavă, germană ș. a., și pe temelul acestei organizațiunei a fostu sancționată. Ași îns, când delegațiunea, prin manoperele neconstituționale și ilegale ale Ungurilor dela putere, a devenit delegațiune exclusivă a națiunei maghiare, ea nu mai este legală, nu mai are dreptul a pretinde să i se recunoscă legalitatea.

D'ér însași foia guvernamentală, fără voia ei — căci acesta e sôrtea păcătusului — blaméza practica constituționalismului ungurescu, când dice că unicul deputat român în dietă s'a retrasu.

Dacă i s'ar pune fôiei guvernamentale întrebarea: cum de unu popor atât de numeros ca cel român a avut unu singur deputat în dietă? Ôre ar avé altceva să răspundă decât: cauza e că Românii sunt scoși din cadrulu constituțiunei și alu legilor? Căci d'ora nu va nega că o parte din Românii ungureni și bănățeni au fostu atât de naivi d'a crede că pot usa și ei de drepturi constituționale, d'ér că violințele, corupțiunile, persecuțiunile și întemnițările dela Baia de Crișiu și Sasca le a dovedit că n'au dreptul a pretinde pentru ei respectul legilor și constituțiunei din partea stăpânirii unguresci și a organelor ei!

Și érași, dacă fôiei guvernamentale i s'ar pune întrebarea: cum de și acel unic deputat s'a retrasu din dietă? Ôre putere-ar altceva răspunde decât: cauza e că vocea lui e înăbușită de maghiarismul violentu, care nu mai cunoste nici constituțiune, nici lege, când cutéza d'ași ridica prin deputatul său în dietă vocea vre-o naționalitate nemaghiară, spre a se plânge contra nedreptăților, ilegalităților și persecuțiilor stăpânirii unguresci ar a organelor ei?

Asta va să dice că pe Românul ungureni și bănățeni nimic nu-l împedea de a avé în dietă unu număr de deputați corêspondătoru cu importanța și cu numărul elementului românesc din acele părți?

Cât pentru Românii ardeleni, aceștia au recunoscutu deja de ani de zile, că sunt aduși prin legi excepționale în absoluta neputință de a usa de vre-unu drept cetățenesc constituționalu, au recunoscutu că de multu sunt scoși din cadrulu constituțiunei și alu legilor.

E pré multu fariseism și iesuitism, pré mare nerușinare din partea fôiei guvernamentale, care le scie toate acestea, a veni și a vorbi de legile existente care — ca să ne servim de expresiunile ei — în contra obligămintelor morale cetățenesti, în contra dreptului publicu, sunt menite a ridica elementul maghiar în contul elementului nemaghiar din patriă, care e despoiatu aprôpe și de ultimele rămășițe de drepturi ce i se cuvînă, necum unei națiun de o importanță numerică ca cea română, d'ér și celui din urmă cetățen.

Mai pôte fi vorba a mai avé reprezentanți în delegațiune națiunea română și slavă, într'o asemea stare de dominațiune a ilegalității, a despotismului și a forței brutale?

De aceea delegațiunei ungare, în realitate însă maghiare, îi contestăm ori-ce legalitate. I-o contestăm cu atât mai multu, cu cât Românii ungureni și bănățeni voesc să fiă și luptă pentru a fi egal îndreptățiți în toate cu Ungurii, în sarcin ca și în folose, pe tărêmul cultural-național și politic; ér noi Românii ardeleni pentru că, pe lângă acelea, mai avem în programul nostru încă unu punct: *autonomia Ardealului*, și delegațiunea ungară nu represintă ideea realizării acestei autonomii, ci ideea maghiarisării cuprinsă în „idea de stat maghiar”, care e dușmană dezvoltării culturale-naționale și politice a națiunilor nemaghiare din patriă.

Scrisori de aderință adresate generalului Traianu Doda.

Scumpe Generale!

Acum, în timpul de grele încercări pentru scumpa noastră națiune, când însușitorii supremației (egemoniei) ne-au interdiș exercitiul liberu al limbii materne și ne-au impus pe alu lor în afacerile bisericesti, scolastice și judiciare (cu

(20.)

FOILETONU.

LOGOFÊTULU MATEIU

NOVELA

Mateiu n'a mai vorbitu cu Rada nici unu cuvântu, eși pe portiță și încăleca pe negrul său.

Mateiu era călare, își mai arunca câte o privire în drepta și în stânga. I se părea locul mai pustiu.

Dedă pînă calului și totu elu și oprî.

Nu scia unde să mergă.

Se simția însă amăritu și cuprinsu de o sfêrșelă.

Pe locu nu putea să stea. Trebuia să apuce încătrău-va.

Se uită la cer și vădu stelele luminoșe și parcă îl supêrau. O luă cu calul de-a fuga și nici nu s'a mai uitatu înapoi.

Calul fugia și vântul ce-lu isbea în față îi făcea bine logofêtului.

Elu merse, merse, și cu calul albu de spume ajunse la malul Ialomiței.

Când se vădu logofêtul lângă gărlă, unu fior îi trecu prin totu corpul și unde vedea în apă umbra

sălcilor de pe mal, îl cuprinse o frică, care nu și-o putea esplica.

„La ce-am venit aici?” îi trecu prin minte, și după ce stetu o bucată de vreme buimăcit, întorse calul și apucă drumul înapoi, și mergendu, mergendu se pomeni la otac, descăleca și obositu de sbuciumările lui sufletesti, se trânti pe o căpiță de pae.

Se necăjea cu somnul, d'ér nu putea adormi.

„Dumnezeule!” dise elu, „dăcă am greșit ceva... ertă'm!”.

XIX.

A doua zi totu satul nu vorbea de altceva decât despre Mateiu, că nu se însoră.

Așa vorbea lumea, și când vorbea astfel nu era lucru puținu, deoarece scutarul Dumitru se întorsese de acasă cu fata, pregătită din creștetu până în talpi pentru măritat, și hotărîrea din urmă a logofêtului era pentru elu o mare necinste.

„Ori-cine vedea, că n'are să fiă nimic din toate vorbele cu fata scutarului”, dicea unu și era plinu de bucurie că nenea Dumitru și-a batjocurit cinstea casei. — „Căci bine că destulă rușine a fostu că scutarul și-a adus fata, d'ér încă să și aducă fata la ginere și elu să o lase încurcată!” dicea altu. — „Asta totu este prea mult! De una însă... așa i trebuie scu-

tarului. Ce a avut elu să se amestece în dragostea lui Mateiu și a Maruței și să-l încurce pe bietul om așa cu nimica totă?”.

Așa diceau unii, ér alții diceau altfel și vorba era în totu satul și fiecare vorbea cum îl tăia capul.

Erau și ômeni, cari îl țineau de rău pe Mateiu că a făcutu pe scutarul Dumitru să și aducă fata și apoi să ridă de ea. Toate acestea însă nu puteau ajuta întru nimic nici scutarului nici fie-si, căci logofêtul nu vrea să i ia fata și cu deasila nu i-o putea da.

Mateiu, după cele întemplate, nu prea venia prin sat; elu însă aușia de toate câte se vorbeau despre elu, aușia și bune și rele, d'ér nu-i păsa nimic.

„Tréba lui Ienache”, dicea elu în sine, „el se desfacă aceea ce a făcut!”.

Mateiu era tăcut și și făcea vorbă mai numai cu bucatarul George, căci singur acestu om nu i vorbea cu vre-unu gându ascuns. De ceilalți se ferea, îi ocolia cale de-o poște; cu deosebire însă nu i plăcea să se întâlnească cu Ienache, îi plăcea să fie singur, ca neconturbat de nimic să se pôtă cugeta în tignă la Maruța.

Încetul cu încetul trecu zilele una câte una, fără ca Mateiu să fi simțit altă mișcare decât dorul lui neastêpêratu de a o vedé pe Maruța. Vrea să pună odată capetu lucrurilor acestora, cari l'au fr-

intențiunea de a ne maghiarisa); acum, când oficialii români, deși de ajunsă cualificați și o parte mare din viață au servit-o statului cu diligență și abnegațiune, ca remunerațiune se scotă din funcțiune lăsându-se fără pâne cu pruncii pe ulițe; acum, când Românii sunt dați înapoi dela petiționarea și acceptarea oficiilor chiar și celor mai inferioare, numai pentru că sunt români: în acestă timp de restriste Provedința divină te-a destinată de ângeră îngrijitoră și apărătoră ală nămului tău.

Astă sântă misiune, pentru carea trăești și ai dîșu că ești gata a muri, și-o ai împlinită și și-o împlinesci cu scumpătate și abnegațiune, căci ești acela, Scumpe Generale, care pe câmpul de luptă ai îmbătrănită sprijinindă și apărăndă tronul și patria; ești acela, care de un șir de ani luptă apărăndă adevărul și dreptatea; și acuma, nimica ascundendă, ai spusă dietei prin președintele aceleia, că ca ablegat dietală nu vei abdice la mandat, dără nici nu poți lua parte la consultările dietale cu acei prea puternici părinți ai patriei, cari nu respectăză legile de însuși ei alcătuite, și cari pe poporațiunea română o consideră de egală îndreptătită (îndatorată) numai la contribuiri pentru susținerea statului cu parale și sacrificiu de sânge, ér dela binefaceri o eschidă ca pe o streină netrebnică; ai spusă verde că nu poți sedé în rëndulă aceleora, cari, restrîngendă în giurulă loră tôte bunătățile, țină cu putere, că statul și patria-să numai ale loră, ér poporulă română e considerată numai de ilotă, de o paria indiană.

Prin această francă dechiarățiune ai vestit și întregă Europe că sbuciumările patrioților perciunați prin cari susțină morțișă că în statulă liberală maghiară tôte mergă de minune bine și în ordine esemplară, că toți cetățenii, fără deschilinare, sunt de o potrivă împărtașiți din drepturi și bunătăți, prin urmare înótă în fericire până în grumazi, ai arătată că acele-să numai pe buzele loră profane, numai pe hârtia, ér în realitate ca în palmă. Ești menitulă de provedința divină, ca adevărata causă, pentru carea Românii cetățenii peste trei milioane la numără nu suntă representați în dieta țării, se o aduc la cunoștința lumii civilizate și se areți că în marșulă loră de abstinință voră persevera până când dreptatea va triumfa.

Pentru această procedură corectă și salutară grăbimă a te felicita și aprobându-o, din adenculă inimei rugămă pe Atotputintele Dumneșu, se și dea sănătate, ajutoră și putere ca lupta începută să o conducă la victoriă strălucită, și asigurându-te că fidel te vomă însoți, îți urămă la mulți ani să trăiesci!

Cetea de ballă, în 24 Noemvre 1887.

In numele alegătorilor români din cerculă electorală ală Dicio-sântă mărținului.

Iacobă P. Macaveiu preotă gr. cat. și adm. protopp., Simeonă Popă preotă română gr. cat., Ioană Popă preotă română gr. cat., și Mironă Dascalu preotă română.

Multă Onorate Domnule Deputat!

Alegătorii români din cerculă Chișineului, în conferința ținută astăzi, cunoscendă pré démna și bărbătesca declarațiă, cuprinsă în literile adre-

sate presidentului camerei deputaților, prin care ai arătată evidentă, cătă de nedreptăți suntă Românii, declară în unanimitate, că aderăză la enunțațiunile cuprinse în acele litere; și felicitându-Te din inimă, rogă pe Dumneșu, ca încuragiată de stima și iubirea tuturor Românilor, se te învrednicăză a lucra încă mulți ani spre binele patriei și ală națiunii.

Dată în conferința alegătorilor români din cerculă Chișineului, ținută în Chișineu la 22 Noemvre 1887.

Mihail Veliciu,
președinte.

Gavrilă Lazară,
notar.

Cronica politică.

Opozițiunea din România a adresată, Duminecă deodată cu deschiderea corpurilor legiuitoare, ună manifestă cătră cetățenii, în care îi invită la luptă pentru răsturnarea actualului guvernă, cu ale căruia fapte și cu a căruia guvernare opozițiunea nu e de locă mulțamită. Manifestulă e subscrisă de d-nii Dumitru Brătianu, Lascără Catargiu și George Vernescu, capii opozițiunei unite, ér în delegațiunea comitetului executivă al opozițiunei suntă d-nii Generală Floiescu, Neculae Fleva, Alexandru Lahovari, Constantină Boerescu, Petre Grădișteanu și George Paladi.

„Neue Freie Presse“ primesce din Petersburg următoarea telegramă: Asupra discursului de tronă germană oficiosulă „Novosti“ dice, că e lăsată Rusiei numai alegerea între alipirea la triplă alianță și o grabnică formare a unei contra-alianțe. Pentru care din aceste alternative se va hotără Rusia, e lesne de ghicită. „Grajdanin“, organulă cercuriloră curței, începe o serie de articole împotriva Germaniei sub titlulă: *Se ne socotimă.*

O depeșă din Londra aduce toastulă ținută de generalulă Gurko Dumineca trecută în Varșovia la prânzulă ce i-a dată regimentulă lithuană ală gardei imperiale. Generalulă Gurko ridică ună toastă oficeriloră a rostită următoarele cuvinte: *„în casulă că Atotputerniculă se nu mă fi hotărâtă d'aci înainte o vieță pré scurtă, ve voi conduce în curëndă, ca acum de cece ani, pe câmpulă de răboiu.“* Acestă e toastulă, care a neliniștită Bursa din Berlină.

Deschiderea camerelor române.

Duminecă la 12 ore s'au deschisă cu ceremonialulă obicnuită corpurile legiuitoare ale României, cetindă Regele următorulă mesagiu:

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Deschidă cu o via mulțumire a patra sesiune a corpuriloră legiuitoare, cea din urmă a acestei însemnate legislatură, alăsă după modificarea legeră electorale. Acestă reformă a asigurată dezvoltarea regulată și liniștită a statuluiă română, și în curëndă, când țera va avé din nou a și trimite represintanții săi, se va constata și mai bine că o reprezentare mai completă a tuturoră intereseloră și ocrotirea eficace a liberului exercițiu ală votului au mărită garanțiile constituționale, au întărită stabilitatea și puterea regatului.

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Bunele noastre relațiuni cu tôte puterile au rămasă neschimbate.

Politica prudentă, urmărită neocetată de guvernulă Meu, a avută rezultatele cele mai fericite și ne-a atrasă simpatiile tu'uroră. Cu tôte îngrijirile ce amă resimțită din cauza împregiurăriloră, ivite de mai mulți ani lângă hotarele noastre, statulă română, rămăindă în afară de oră ce conflictă, s'a întărită și mai multă prin încrederea căștigată de pretutendenii.

Negociările privitoare la încheierea de tratate de comerț au continuată. Putemă privi astăzi cu o via bucură semnarea tratatului de comerț cu imperiulă otomană, prin care s'au regulată în modă satisfăcătoare interesele noastre comerciale cu Turcia. Guvernulă Meu și dă tôte silințele pentru a ajunge a încheia asemenea tratate și cu celelalte state.

În dorința noastră, de a trăi în raporturi de bună vecinătate și de amicită cu statele cari ne încongră, guvernulă Meu a pusă tătă stăruința să ducă la bună sfârșită negociările de multă începute cu guvernulă austro-ungară pentru regularea statornică a liniei de frontieră dintre amândouă țările. Am mulțumirea de a vă anunța, că aceste negocieri s'au terminat și că se va presinta aprobărei Domniloră-Vostre convențiunea care s'a încheiată în acestă scopă cu imperiulă vecină.

Domniloră Senatori! Domniloră Deputați!

Solicitundă Mea și a țerei pentru armată a dezvoltată puternică această instituțiune. Concentrările din tōmna această M'au încredințată că sacrificiile ce cu toți facemă cu atăta iubire pentru armată, și pōrtă rōdele loră. Mijlocele noastre de înarmare și de întărire sporescă pe fie care ană și astfel armata va pută răspunde din ce în ce mai multă așteptăriloră legitime ale țerei.

Lucrările publice au dată o mare dezvoltare avuției naționale.

În acești de cece ani din urmă șoselele noastre aprōpe s'au întreită. Legea drumuriloră dă mijloce îndestulătoare pentru a le complecta repede și în modă sistematică.

Rețeaua căiloră ferate se întinde astăzi pe o lungime regulată exploatată de două mii cinci sute kilometri. Lucrările pregătitoare pentru linia Dorohoiu-Iasi pe valea Jijiei, pentru liniile Văsluiu-Iasi și Craiova-Calafat suntă terminate; ér studiile celorlalte linii, ce mai suntă cerute de interese locale, se urmăză cu activitate.

În primăvera anului viitoră voră începe lucrările podului de peste Dunăre dela Fetescă la Cerna-Vodă, precum și lucrările portului Constanța. Basinele, cheurile și magaziiile de întreprinse din Brăila și Galați și lucrările din portulă Giurgiului suntă în cursă de executare. Ele se voră completa prin construirea magaziiiloră și întreprinșiloră din Bucuresci și din Iasi. Astfelă comerțulă va găsi peste tōtă loculă tôte înlesnirile dorite.

Aceste mari lucrări de utilitate publică nu s'ar fi putută săvârși într'ună timpă atătă de scurtă, decât administrarea financeloră noastre nu ar fi fostă conscientă și prevădătoare.

Creditulă, de care se bucură astăzi statulă română își are temelă în silințele ce ne-amă dată cu toți, de a cumpăni cheltuelile treptată cu creșterea venituriloră, de a întrebunța cea mai mare parte a împrumuturiloră noastre în cheltueli folositoare și producătoare. Anuitățile împrumuturiloră se plătesc din veniturile bugetare ordinare și cu modulă acesta s'a amortisată în două-deci și cinci de ani ună capitală de două-sute trei-deci și patru milioane lei.

Veniturile statului din impozitele directe au sporit, cu tôte că cățimea dărei ce are a plăti contribuabilulă a fostă scădută. Domeniele, cari înainte de de cece ani produceau numai patru spre-dece milioane lei, astăzi dau ună venită de două-deci și două milioane, cu tôte că s'au

măntată atăta vreme, și numai așa se putea face această cu desăvârșire, decât se va însura și decât însurându-se va lua de nevastă pe Maruța.

Odată însă, o lună după plecarea cocōnei Eleftera, a fostă sgduită logofetulă Matei de o scire, ce era prin gura omeniloră. Nu era lucru puțină de aceea se nu prindă pe nimenea mirarea spunendă, că în ziua când mai întăiau a audită acea scire, n'a mâncată nimica Matei, ci a stată tōtă ziua pe gânduri, așa încătă nici chiar bucătarulă George n'a îndrăsnită să și casce gura înaintea lui.

Era grozavă de supărată Matei și se simția de tōtă nenorocit, căci credea că numai căsătoria cu Maruța va pune sfârșită vieței sale neliniștite și acum soșise scirea că Maruța... s'a căsătorită cu ună băiată bogată.

Era de tōtă tristă și amărită Matei.

A doua zi de dimineță sta rēzimată de o șiră de pae și se uita în pământ. Fața lui era galbenă și ochii ca de omă nedormit. Sta astfelă rēzimată și parcă nici prin gândă nu i trecuse ca să se uite la muncitorii, să le împartă munca, să le dea poruncă să și țină de scurtă.

Așa sta el și așa l'a găsită și coconulă Nae când a venită pe la otac.

— Da ce i cu tine Matei? — întrebă coconulă Nae mirându-se.

Matei tresări, ca și cum s'ar fi deșteptată dintr'ună somnă după ună visă, care-lă obosise, și cum tresări, era buimăcită; se uită la stăpănulă-său dreptă în ochi și parcă se simția rușinată.

După o bucată da vreme răspuse coconului Nae și i spusă că i bolnavă și că n'a durmită tōtă noptea. Nu stată însă multă de vorbă, ci plecă în trēba lui.

Deși supărată, totuși avea clipe în cari credea în sine că nu va fi adevărată scirea ce o audise.

La câteva zile după ce a audită scirea despre măritatulă Maruței, Matei nu mai era așa de tristă, cu tôte acestea tōtă mai multă se ferea de lume, tōtă mai multă îi plăcea să fiă singură. Impresiunea dură și ce i-o făcuse la începută acea scire, perduse multă din puterea ei, ér cugetulă că nu va fi adevărată se întărise în elă așa de multă, încătă adeseori Matei dicea în sine că Maruța de sigură nu s'a măritată.

Așa dicea Matei, dără acea ce dicea era dorința lui.

Ună lucru mai aștepta elă. Dorea să vină cocōna Eleftera și să se convingă pe deplină, decât Maruța s'a căsătorită său ba. Nu mai vorbea cu nimenea și tōtă ce simția ținea ascunsă în sine.

După șese săptămăni cocōna Eleftera se întōrse la moșie. Era de tōtă veselă.

Maruța însă... într'adeveră că n'a venită și nici că mai putea veni, căci avea bărbatulă ei și acesta n'o mai lăsa de lângă elă.

Matei se convinse despre adevărulă scirei ce se lăfise și rămase ca trāsănită.

Tōtă lumea dicea că logofetulă are să și facă sfârșitulă într'ună felă său într'altulă, căci e cu nepuțință ca un omă, care a ținută atătă de multă la Maruța, să mai pōtă trăi după cele întēplate.

Acestă însă nu s'a întēplată.

Logofetulă era ca trāsănită și nu mai avea astēmperă nici să mergă undeva nici să stea la ună locă.

Era în neastēmperă și în nisce asemenea momente se aședă pe ună măidană de pământă, își proptea cōtele pe genunchi și privea în jos.

Oftă greu și de multeori meșulă nopței îlă află neclintită pe acelă măidană, care era mormentulă mamei sale.

*

*

Timpulă este trecătoră și cum trece parcă aruncă o pânză grōsă peste tōtă ce amă pășită, și parcă oră câtă am vré să ne punemă în momentele noastre de bucurie său de întristare, ce le-am avută, nu este cu puțință.

vândut proprietăți ale statului pentru o valoare de douăzeci și șapte milioane și că s'a dat însușirea două sute trei-deci și opt mii hectare. Îmbunătățirile aduse în exploatarea pădurilor vor sporii încă mai mult acest venit. Intrarea impozitelor se face cu regularitate și înlesnire. Impozitele directe ating marginea bugetare, ér cele indirecte în mare parte le întrec. Echilibrul bugetar al exercițiului închis și al celui curent dovedesc buna stare a finanțelor noastre și vom pune cu toții o deosebită îngrijire ca ea să se mențină și în viitor.

Legea actuală a instrucției publice nu mai răspunde cu progresele făcute de națiune într'un pârâu de secol. Reforma ei a devenit o trebuință urgentă și nu mă indoesc că Domniele vóstre veți pune toate silințele ca ea să coróspundă cerințelor țării.

La Iași un nou edificiu religios a deschis în cursul anului ușile sale credincioșilor. Biserica Metropolitană se ridică acolo ca o dovadă de neclintită credință a țerei în religie strămoșească.

În ordinea judecătorească, mulțămirea stăruinței ce ați depus, ați împlinit mai multe lacune în legislațiunea noastră și ați înzestrat țera cu un nou Cod de comerț, care răspunde mai bine la trebuințele ei.

Ministrul Meu de justiție va prezenta în sesiunea acesta proiectul de lege pentru reforma judecătorească și nu mă indoesc că corpurile legiuitoare îi vor da totă atențiunea, pentru ca să ajungem a asigura mai bine independența magistraturii.

Legea pentru încurajarea industriei naționale a început a se aplica, și în urma studiilor făcute în această privire, mai multe fabrici se vor înființa. Ele se vor mai înmulți când se va institui și creditul industrial, care va pune la dispozițiunea lor mijloacele trebuincioase.

Camerile de comerț s'au întocmit în totă țera după noua lege și suntem în drept a aștepta dela funcționarea lor regulată și statornică o sporire însemnată a activității noastre comerciale.

Legea vânzării de proprietăți ale statului în loturi mici și mijlocii începe a produce efecte salutare și vânzările se înmulțesc nelncetată.

În curând răscumpărarea embaticurilor și a otajnițelor de pe proprietățile statului va fi isprăvită, regulându-se definitiv o cesiune care a fost până acum cauza a multor greutăți.

Cassa de economii, menită a forma capitalul mic, a început să producă rezultate mulțămitoare.

Buna stare a populațiunii a atras totdeauna îngrijirea mea.

Creditele agricole au luat o mare întindere și, cu totă greutatea ce a întâmpinat la început, ele au adus servicii însemnate agricultorilor mic, dându-le înlesniri în timpuri grele.

Staționarea prin toate județele a ambulanțelor sanitare și spitalele rurale, cari au început a funcționa regulată și cari se vor înmulți, au fost primate de țera ca măsurile cele mai nemerite pentru a îmbunătăți starea sanitară a populațiunii rurale.

Domnilor senatori! Domnilor deputați!

Fie-care an adăge astfel ne'ncetată partea sa la consolidarea statului nostru, ridicată prin munca statornică și neîntreruptă a întregului popor.

Dér aceste rezultate fericite nu s'au putut dobândi fără concursul luminat al corparilor legiuitoare, cari, la timp și cu înțelepciune, au știut să dea impulsione unui mers regulat, unei dezvoltări asigurate a statului.

Nu este cu puțință și acesta este o mare fericire pentru noi.

Mateiu încetul cu încetul și-a mai uitat de Maruța, și mâhnirea și necazul, ce le suferise în urma patimei sale, se prefăcuse într'un simț de antipatie pentru lumea acesta.

Nu mai era el vehementul călăreț de odinioară, nu mai era jucăușul înfocat de demult, nici omul de chef de mai înainte.

Se stămpărase.

**

Trecură 15 ani de zile de când s'a măritat Maruța și logofetului Mateiu era tot ne'nsurat. Nu mai aușise nici o veste despre ea și nici nu știa unde se afla.

Ca prin vis își mai aducea aminte de pretinia, ce o avusese cu această fată, și deși d'abia își mai aducea aminte, totuși avea o mare mulțămire de câte ori se cugeta la acel timp.

Și se cugeta adeseori, căci totă natura lui era principiosă la așa ceva. Trecea adeseori prin minte acel timp de odinioară și de câteori era în apropierea căsciorilor din fața caselor boeresci, séu airea, unde petrecuse cu Maruța, nu se putea ca mulțămirea lui sufletescă să nu mărescă și să nu aibă clipe de o rară fericire.

„Am trăit și eu odată!” grăia în sine uneori lo-

Sunt asigurat că veți completa cu aceeași energie și cu același patriotism opera domniilor vóstre legislative și că veți isprăvi misiunea domniilor vóstre precum ați început spre binele și fericirea scumpei noastre patrii.

Dumneșeu să binecuvinteze lucrările d-vóstre.

Sesiunea ordinară a corpurilor legiuitoare este deschisă

Carol.

(Urmază iscălițiurile miniștrilor.)

SCRIILE ȚILEI.

Cetim în „Pester Lloyd”: *Neliniștita comună Cușteiu* se pare că nu vrea să se dedea cu supraveghierea întărită a gendarmilor și pentru ca să scape de nepoftiții promotori ai ordinii, notarul Avram Maleta adrese în numele comunei întregi o jalbă la ministrul de honveți în contra sublocotenentului de gendarm Geza Endrôdy pentru abuz de putere a oficiului. Cercetarea a dovedit deplina netemeinică a jalbei. — Negreșit că nu putea fi temeinică, deoarece comuna e românească și Românul e scos afară din cadrul legilor. Dér atâta e lucru sigur, că guvernul și autoritățile unguresci au jurat peirea comunei românești Cușteiu, ca să scape de Români, și pôte, cum se vorbește, ca să o colonizeze cu Unguri ori cu Ceangăi. Tristă și érași tristă misiune!

—x—

În urma unei hotăriri a ministerului de honveți în înțelegere cu cel comun de război și cu al landwehrului, indiviții cari, menținându-li-se pensiunea, au renunțat la rangul de oficer de bunăvoie ori în urma unei proceduri judecătorești de onore și anume cei din urmă fără a pute pretinde rangul ce l'au pierdut sunt obligați la glóte pêne la împlinirea anului 60 de etate.

—x—

Cetim în „Fóia Diecesană” din Caransebeș: „Comunitatea de avere a fostului regiment bânățean Nr. 14, care în urma neconștințioasei și relei administrații devenise încărcată cu datorii pasive enorme și prin urmare era să cadă în concurs, după cum ne raportază diarele, va trece definitiv în administrațiunea statului din 1 Ianuarie 1888 încolo. Éta unde vin lucrurile, decât lipsesc conducerea unitară conșcie de scop, éta rezultatul tendințelor separatistice trăgându fie-care comună jară la óla sa.” — De altmintelega asta o va fi așteptat și guvernul unguresc.

—x—

Esposițiunea cooperativelor din Craiova a mai premiat, de aci din Ardeal, pe d-nii Iosif Moianu, elev al școlii de sculptură din Sécule, și Ioan Popea, fabricant de luminări de cêră și de torțe, ambii din Satu-lungu, cu medalii de bronz. — Ii felicităm.

—x—

S'au luat măsuri pentru ușurarea echipamentului infanteriei armatei comune. Începutul s'a făcut cu regimentul 89. Ranița e pe jumătate mai mică ca cea de până acum; cartușiera e cu 2 despărțăminte, și cuprinde loc de 40 cartușe, 2 porțiuni de carne și 2 de conserve. Curelele de peste brâu sunt mai înguste și au cataramă la mijloc, nu dinainte; castronul (șaiuca) se casază cu totul înlocuită fiind prin capacul căldărei de fierț; ploschița e fără pachar, de tinichea îmbrăcată cu pânză și nu se va mai purta peste umăr, ci legată de cingătoare între baionet și cartușieră. Săculețul de pâne e făcut dintr'o materie, care nu absorbă apa. Mantaua nu se va mai lega peste umărul stângu pieșu peste piept și peste spate; ci se va lega în giurul raniței. Fiecare soldat va primi o cămașă

de lână pe sub cămașa de pânză; acesta va înlocui mânecarul.

—x—

În curând va apăre în Londra o lucrare mare, ilustrată, despre *Ardeal*, al cărui autor e scriitor engles Emilie Gerard. Vom vedea cum va trata lucrurile autorea, care trece ca fiind de tot obiectivă.

—x—

D-șora *Pulcheria Conta*, fca réposatului ministru de culte în România Conta, după ce a obținut gradul de doctor în medicină la Paris, a depus cu succes în București esamenul de liberă practică a medicinei în țera.

—x—

În timpul din urmă transportul de vinuri din *Croația și Dalmația* în *Boemia și Moravia* a luat dimensiuni mari, intențiunea fiind d'a se înlătura cu totul din aceste două țeri din urmă vinurile ungare. Birtașii și cărciumarii din Boemia sunt amenințați ași pierde óspeții, decât vor mai cumpăra vinuri ungare. *Mulți prieteni și-au făcut ungerii în monarhia, se pot felicită!*

—x—

Căpitanul cl. I *Florian Domide* dela regim. 68 de inf. a trecut în pensiune, cu domiciliul în Görz; érc locotenentului *Xenofon Roman* dela reg. 31 de inf. i s'a încuviințat ași depune rangul de oficer.

—x—

Vineri dimineața în săptămâna trecută s'a găsit alături de șosea *Oenei-Sibiului* cadavrul unui Român bătrân. Comisiunea trimisă de poliție a'a găsit la cadavru urme de violență și se crede că bietul óm, obosit fiind, s'a așezat jos și a murit de morțe naturală.

—x—

Încă o sinucidere în orașul *Kulturegyletului*, în *Clușiu*, s'a întâmplat. Servitoarea *Ana Molnar* s'a otrăvit cu soluțiune de fosfor.

Maghiarisarea în comitatul Pestei.

Cetim în oficiosul „*Nemzet*” Nr. 323 dela 25 Noemvrie:

Maghiarisarea comunelor pe teritoriul comitatului Pesta progresază în măsură tot mai mare. Autoritatea comitatului face tot ce i stă în putință, ca să câștige cât se pôte mai mulți aderenți pentru buna idee. De curând inspectorul școlar r. Iosif Toth a comunicat viceșpanului comitatului Pesta un raport, în care împărțese lista numelor acelor învățători comunali, cari în sensul concludului luat de comitat în anul 1879 au primit premii pentru zelul lor desfășurat pentru maghiarisare.

Fóia ungurescă numește apoi aceste unelte ale maghiarisării: sunt trei învățători romano-catolici, o învățătoare romano-catolică, doi învățători evanghelici, un învățător greco-oriental, care e sêrbu de naționalitate (Velimirovic), și trei alte învățătoare, pare-ni-se sunt calvine.

Aci érași avem de a face cu un pium desiderium unguresc, căci din răspătirea câtorva unelte nu se pôte arunca pata asupra întregii populații din comitatul Pestei, care detestă maghiarisarea și fuge de ea ca de ciumă. Dér constatăm din nou, nu scim pentru a câta óră, că uneltirile de maghiarisare nu numai există, ci se nutresc de guvern.

Cu toate astea, presa jidano-maghiară va avé din nou nerușinarea și obrăznicia d'a dice că nu uneltesc pentru maghiarisare!

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Muresianu.

gofetului Mateiu și când se cugeta și la pretinii și la pretinile sale de odinioară, când se gândea la Rada, la Rădița, la scutarul Dumitru și la bucatarul George, dicea de multeori: „Ce este și lumea acesta!” și când dicea astfel, clătina din cap și se cugeta la micimea omului pe pământ.

Nenea Dumitru își măritase fata cu alt logofet și în chipul acesta și-a mai molcomit necazul. El însé sărăcise réu și acum ajunsese pe drumuri; gine-re-séu nu se mai uita la el și tot sprijinul ce l'au mai avea era din partea logofetului Mateiu, care avea o inimă de tot bună.

Baba Rada murise.

Murise și leica Stanca, nevasta mașinistului, lăsând pe capul lui Ienache cinc copilași mărunți mărunței și mâhnirea ce o pricinuesc astfel de întâmplări omului de inimă.

Bucatarul George, cât era de bețiv, s'a însurat a doua óră cu o fată săracă, sunt șese ani de zile, dér copleșit de slăbiciunile beției și ale bătrâneții, ajunsese de ris și de ocară, așa încât chiar nevasta-sa aștepta și se ruga lui Dumneșeu ca s'lu ia mai curând din viață.

Cocóna Eleftera s'a despărțit de bărbatu-séu, și dintr'o pricină de nimic a plecat la părinți la Buzéu, ér coconul Nae era supărat. El nu și mai putea

vedea de trebile sale cu atâta interes și era pururea neliniștit pentru copiii séi.

Multe schimbări se făcure în 15 ani de zile!

Rădița trăia. Trăia săraca, dér nemulțămă că din ce în ce îmbătrânese, și femei ca Rădița trăesc réu când se cugetă că perii albi le coperu fruntea. Rădița trăia, dér logofetului Mateiu nu mai mergea pe la cărciuma ei, căci o ura din suflet.

Totă petrecerea lui era în préjma mașinistului, cu care vorbea adesea, și în préjma scutarului Dumitru, pe care l'au ajutara.

Odată se afla cu Ienache la Domnica la cărciumă și cheuia dinaintea ómenilor, lucru care începuse a l'cam face, și cum era în chef dice cătră pretinul séu:

— Așa'i, măi Ienache, că multe suferințe și multe prostii mai sunt în lumea asta!

— Multe de tot! — grăi Ienache. — Multe de tot și când veți că mai merg tinerii la horă și și petrecu cu lăutari și șoptesc fetelor la ureche, te cuprinde parcă pe neașteptate o durere și te cugești, că aceleași nenorociri, aceleași desamăgiri sunt scrise și pentru ei în cartea lunei.

Brașov, 1886.

I. C. Panțu.

Cursul la bursa de Viena
din 28 Noembrie st. n. 1887.

Rentă de aur 5%	99 —	Bonuri croato-slavone	104.25
Rentă de hârtie 5%	98.60	Despăgubire p. dijma de vin	99. —
Imprumutul căilor ferate ungare	149.25	Imprumutul cu premiu ung.	123.90
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	95.70	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	123.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	125.60	Renta de hârtie austriacă	81.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	112. —	Renta de arg. austr.	82.40
Bonuri rurale ungare	104.40	Renta de aur austr.	111.90
Bonuri cu cl. de sortare	104.40	Losurile din 1860	135. —
Bonuri rurale Banat-Timșu	104.20	Acțiunile băncii austro-ungare	887. —
Bonuri cu cl. de sortare	104.20	Act. băncii de credit ung.	283.50
Bonuri rurale transilvane	104.60	Act. băncii de credit austr.	276.70
		Argintul — Galbini	—
		Impărătesci	5.93
		Napoleon-d'or	9.95
		Mărci 100 Imp. germ.	61.70
		Londra 10 Livres sterlinge	125.75

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Noembrie st. v. 1887.

	Cump.	vând.
Renta română (5%)	93 1/2	92 1/2
Renta rom. amort. (5%)	96 —	97 —
convert. (6%)	91 —	92 —
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	34 —	36 —
Credit fonc. rural (7%)	105 —	106 —
" " (5%)	91 1/4	92 1/4
" " urban (7%)	103 —	104 —
" " (6%)	96 —	97 —
" " (5%)	87 1/2	88 1/2
Banca Națională a României 500 Lei	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
" " Națională	—	—
Aur contra bilete de bancă	14. 1/4	15. —
Banconote austriace contra aur.	2.03	2.04

Cursul pieței Brașov

din 29 Noembrie st. n. 1887.

	Cump.	Vând.
Banconote românești	8.57	8.60
Argint românesc	8.52	8.55
Napoleon-d'or	9.93	9.95
Lire turcesc	11.22	11.25
Imperial	10.23	10.26
Galbeni	5.87	5.90
Scrisurile fonc. » Albina » 6%	101. —	102. —
" " " 5%	98. —	99. —
Ruble Rusesce	100. —	111. 1/2
Discontul	7—10%	pe an.

DICTIONARŪ germano-român

DE THEOCHAR ALEXI
A NOUA MIIĂ de EXEMPLARE.

Opă aprobată de Ministerul Instrucțiunii Publice al României sub Nr. 11,230 din 27 Octombrie 1866.

Agreată de Majestatea Sa Carol I. Regele României, conform notei Inaltului Său Cabinetul din 26 (8) Decembrie 1866.

Se află de vânzare la toate librăriile notabile.

fl. 1.50 sau 3 lei 50 bani exemplarul.

Librării primesc rabate foarte considerabile.

A se cere exemplare din Tipografia ALEXI, căci celelalte sunt contra-făcute.

7—12

Nr. 12,340—1887.

Publicațiune.

Spre scopul asigurării lucrărilor curățirii ulițelor și canalelor în cetatea Brașov și suburbiile sale pentru durata din 1 Ianuarie 1888 până în 31 Decembrie 1890 se va ține Vineri în 9 Decembrie a. c. o pertractare de oferte scripturistice.

Amatorii pentru această întreprindere au ca să-și așternă la d-ii primar Francisc de Brennerberg în 9 Decembrie a. c. înainte de prânz dela 9—12 ore ofertele scripturistice, sigilate și provădute cu un timbru de 50 cr. precum și cu un vadiu de 5% din suma aceea ce se oferă pe un an, observându-se totdeodată, cum că după 12 ore înainte de prânz a amintitei și nu se mai primesc nici un ofertă.

Ofertele, cari au să se așternă, au ca să conțină dechierațiunea oferentului, cum că i suvă cunoscute condițiunile de oferte și de contract și că se supune lor pe deplin.

Suma anuală ce se pretinde de oferent pentru îngrijirea amintitelor lucrări, are de a se aminti în ofertă cu claritate în litere și cifre.

Deschiderea comisionară a ofertelor așternute la timpul prescris se va esopera în 9 Decembrie a. c. la oficiul economic orașenesc. Condițiunile de oferte și acele contractuale se află până la ziua pertractării de oferte la oficiul economic orașenesc spre examinare și decopiere, pe când condițiunile contractuale se pot examina, în cursul duratei contractuale, de fie-cine în arhivul casei statului.

Brașov, 24 Noembrie 1887.

1—3

Magistratul orașenesc.

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,”

— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŪ FAMILIEI. Diar bătristic și enciclopedic-literar cu ilustrații, Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în număr de câte 1 1/2—2 1/2 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii social, poeziă, nuvele, romanuri, suvenir de călători și a. — Mai departe tracteză cestiuni literare și științifice, cu reflecțiuni la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populații din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră alasă nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijele vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. pentru România și străinătate 10 franc — lei noi, plățiți și în timbre postali.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericescă, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare de câte 2 1/4—3 1/4 côle; și publică articlii din sfera tuturor științelor teologice și între acestia multe de predică pe dumineci, serbători și diverse ocașii, — mai departe studii pedagogice, didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franc — lei noi, plățiți și în bilete de bancă și în timbre postali.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vânzare și următoarele cărți:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unu om de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fontana dorului. Nuvelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrenu cralului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trebuie să se însore. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Nuvelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tarco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru al academiiei franceze. Prețul 10 cr.

Barbu cobzarul. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedia în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șulțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vinceti Nicoră prof. gimnas. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 102 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și viorele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 côle. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinesdu. Prețul 20 cr.

Apologiă. Discusiuni filosofice și istorice maghiare privitoare la Romani, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silasi. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silasi. (Opă completă) Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprindend materii foarte interesante și amuzante. Prețul la tote patru 1 fl., câte una deosebit 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlile popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (pre-

parandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-ună opă, întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea ilu și recomandăm mai ales Directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de Gramatică limbii române pentru școlile populare în 3 cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin Inaltul Minister de cult și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafe s. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școlă populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșat 40 cr. legat 50 cr. legat în pânză 60 cr. legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoșe ilustrată pentru pruncii școlari de ambe secele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericesti. Prețul unui esemplar broșat 1⁵ cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar espedat franco e 10 cr. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat e 15 cr.